

ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИНИНГ РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТГА ЎТИШ ТАЖРИБАСИ: ИМКОНИЯТЛАР ВА МУАММОЛАР

Республика
илмий-амалий
анжумани

МАТЕРИАЛЛАРИ
ТЎПЛАМИ

ТОШКЕНТ
10 апрель 2021 йил

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ
ВАЗИРЛИГИ**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ШАРҚШУНОСЛИК УНИВЕРСИТЕТИ

**ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИНИНГ РАҚАМЛИ
ИҚТИСОДИЁТГА ЎТИШ ТАЖРИБАСИ:
ИМКОНИЯТЛАР ВА МУАММОЛАР**

**Республика илмий-амалий анжумани
2021 йил 10 апрель**

Тошкент 2021

Шарқ мамлакатларининг рақамли иқтисодиётга ўтиш тажрибаси: имкониятлар ва муаммолар. Республика илмий-амалий анжумани материаллари тўплами. – Т.: 2021. – 245 б.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 2 мартдаги 78-Ф-сонли фармойиши ва Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2021 йил 10 мартдаги 122-сонли буйруғига биноан 2021 йил 10 апрелда Тошкент давлат шарқшунослик университети “Шарқ мамлакатларининг ривожланишини тадқиқ этиш илмий-таҳлил маркази” ва “Шарқ мамлакатлари иқтисодиёти” кафедраси томонидан “Шарқ мамлакатларининг рақамли иқтисодиётга ўтиш тажрибаси: имкониятлар ва муаммолар” мавзусида Республика илмий-амалий анжумани ўтказилди.

Анжуманда рақамли иқтисодиёт шаклланишининг илмий, назарий ва услубий асослари, Ўзбекистонда рақамли иқтисодиёт шаклланиши омиллари, шарт-шароитлари ва истикболлари, Шарқ мамлакатларининг рақамли иқтисодиётга ўтиш тажрибаси ва ундан Ўзбекистонда фойдаланиш имкониятлари, рақамли иқтисодиёт ривожланишида ахборот технологиялари ва инновацияларнинг ўрни ва роли каби масалалар муҳокама қилинди.

Ушбу тўпلامга илмий-амалий анжуман қатнашчилари маърузалари киритилган.

Мазкур тўпلامга киритилган маъруза ва маъруза тезисларининг мазмуни, улардаги статистик маълумотлар ва меъёрий ҳужжатлар санасининг тўғрилиги ҳамда танқидий фикр-мулоҳазаларга муаллифларнинг ўзлари масъулдирлар.

Такризчилар:

И.ф.д. Султанов Б.Ф.

И.ф.н., доц. Абдирашидов А.А.

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Ш.Ж. Эрмаматов – и.ф.н., доц. ТДШУ кафедра мудири.

К.К.Хакбердиев – и.ф.н. ТДШУ ҳузуридаги Шарқ мамлакатларининг ривожланишини тадқиқ этиш илмий-таҳлил маркази директори.

Т.С. Расулов – и.ф.д., ТДШУ профессори.

Н.Б. Холматов – и.ф.н., доц. ТДШУ доценти.

М.Х. Камилова – и.ф.н., ТДШУ доценти.

Ч.К. Ҳусанов – и.ф.н., факультет декани.

Г.А. Саттикулова – ТДШУ катта ўқитувчиси

Мазкур тўплам Тошкент давлат шарқшунослик университетининг 2021 йил 27 мартдаги 8-сонли Илмий кенгаши қарорига кўра нашрга тавсия этилган.

КИРИШ

Бугунги кунда рақамли технологиялар ижтимоий-иқтисодий ҳаётнинг барча жабҳаларига кириб борди ва унинг кўлами кундан-кун кенгайиб бормоқда. Глобаллашув шароитида рақамли иқтисодиётни ривожлантириш нафақат алоҳида иқтисодий тизимлар, балки умумдават даражасидаги вазифага айланди. Шунинг хисобга олган ҳолда Ўзбекистонда рақамли иқтисодиётни фаол ривожлантириш, барча тармоқлар ва соҳаларда, энг аввало, давлат бошқаруви, таълим ва соғлиқни сақлашда замонавий ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий этиш бўйича изчил чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

Хусусан, электрон ҳукумат тизимини такомиллаштириш, дастурий маҳсулотлар ва ахборот технологияларининг маҳаллий бозорини янада ривожлантириш, республиканинг барча ҳудудларида IT-паркларни ташкил этиш, шунингдек, соҳани малакали кадрлар билан таъминлашни кўзда тутувчи 220 дан ортиқ устувор лойиҳаларни амалга ошириш бошланган.

Бундан ташқари, 40 дан ортиқ ахборот тизимлари билан интеграциялашган геопортални ишга тушириш, жамоат транспорти ва коммунал инфратузилмани бошқаришнинг ахборот тизимини яратиш, ижтимоий соҳани рақамлаштириш ва кейинчалик ушбу тажрибани бошқа ҳудудларда жорий қилишни назарда тутувчи «Рақамли Тошкент» комплекс дастури амалга оширилмоқда.

Республикада рақамли индустрияни жадал ривожлантириш, миллий иқтисодиёт тармоқларининг рақобатбардошлигини ошириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 5 октябрда «Рақамли Ўзбекистон – 2030» стратегиясини тасдиқлаш ва уни самарали амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармони қабул қилинди.

Бугунги конференциямиз ушбу фармон ижросини таъминлашга ҳисса қўшиш, Шарқ мамлакатларининг рақамли иқтисодиётга ўтиш тажрибасини ўрганиш ва умумлаштириш, рақамли иқтисодиётнинг илмий-назарий ва услубий масалаларини чуқурроқ тадқиқ этиш ва тарғиб этиш мақсадида ташкил этилди.

Маълумки, сўнгги йилларда Шарқ мамлакатлари ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг кўплаб соҳаларида юксак натижалар намойиш этмоқда. Хусусан, Япония, Жанубий Кореяни бутун дунё рақамли технологияларни жорий этиш ва улардан самарали фойдаланиш намунаси сифатида эътироф этса, Хитой Халқ Республикаси, Ҳиндистон юқори технологияли товар ва хизматлар ишлаб чиқариш ҳажми ва суръатлари бўйича жаҳоннинг энг олдинги мамлакатлари қаторидан ўрин олган. Яқин Шарқ мамлакатлари, хусусан, Саудия Арабистони, Бирлашган Араб Амирликлари, Қатар муқобил энергия ишлаб чиқариш, ахборот технологияларини жорий этиш, космик тадқиқотлар соҳасида жиддий муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Жануби-Шарқий Осиёнинг қатор

мамлакатлари рақамли иқтисодиётни жорий этиш кўрсаткичлари бўйича жаҳоннинг етакчи мамлакатлари ҳисобланади.

Албатта, бу натижаларга эришиш механизми, сабаблари, шарт-шароитлари ва омилларини тадқиқ этиш, унинг ижобий ва муваффақиятли жиҳатларини мамлакатимизда қўллаш бўйича хулосалар тайёрлаш бугунги кунда муҳим аҳамият касб этади.

Ҳурматли конференция қатнашчилари! Бугунги конференцияда айнан шу масалаларга бағишланган маърузаларни тинглаймиз. Ўйлайманки, конференцияда кўтарилган масалалар ва уларнинг ечимлари бўйича берилган таклиф ва тавсиялар барчангизда қизиқиш уйғотади ва барчангиз учун фойдали бўлади.

Конференциянинг барча қатнашчилари ва ташкилотчилари ишига муваффақиятлар тилайман.